

Kdo čeká uznání za pomoc, nedělá dobře

Místní pobočka humanitární organizace Adra si připomíná dvacáté výročí založení. Desítky dobrovolníků dodnes pomáhají nejen na humanitárních misích, ale i v sociální oblasti. Více o jejich práci prozradil vedoucí Dobrovolnického centra František Tomanec.

František Tomanec

V našem městě žijete přes čtyřicet let. Cítíte se být Valachem?

Valachem jsem byl vždycky. Pocházím z Kateřinic, ty jsou nedaleko. Do Valašského Meziříčí jsem se příženil.

Jak dlouho pracujete v humanitární organizaci Adra?

Jako dobrovolník celých dvacet let. Profesi jsem malíř a natěrač, v devadesátých letech jsem začal v oboru podnikat, teď už jsem v penzi.

Co vás k dobrovolnictví přivedlo?

Práce humanitárních organizací mě zajímá prakticky celý život, vždycky jsem jejich činnost se zájmem sledoval. Když v roce 1989 vypukla v Rumunsku krvavá revoluce, se skupinou kamarádů jsme chtěli pomoci. Dříve jsme do Rumunska jezdili na hory, trochu jsme se tam vyznali. Všimli si nás a přišť nás pozvali jako domnělé odborníky na Rumunsko. Jeden z řidičů, Rudolf Reitz, byl pozdějším zakladatelem české pobočky Adry, která vznikla v roce 1992.

Co byla vaše první větší humanitární akce?

Sledovali jsme první humanitární mise Adry na Balkáně, koncem roku 1995 jsme rozjeli první takovou akci také my. Zapojilo se do ní bezmála šedesát škol z Valašska. Žáci tehdy měli připravit balíček pro děti z Bosny. To se taky podařilo. Balíčky od zhruba dvou a půl tisíce dárců jsme v předvánočním čase vezli do válkou totálně zničeného Mostaru v Bosně a Hercegovině.

Práce v humanitární organizaci může laikovi připadat jako velké dobrodružství. Jaká je skutečnost?

Vysvětlím to na konkrétním příkladu. Jelí jsme s Adrou do válkou zasaženého Sarajeva a první, čeho jsme si museli všimát, byly pokusy o zneužití naší pomoci. Po týdnu nás tam vykradli. To jsou první šoky, které vás připraví na realitu. Z devadesáti procent je to ale opravdu všední organizační práce, plná trpělivosti a přemlouvání. Dobrodružství může nastat, ale není ho tolik, jak by si laik představoval.

Přijetí pomoci navíc nemusí být vždy kladné.

Většinou se o pomoc jako první hlásí ti, kteří ji nejméně potřebují. Zkrátka, mají ostré lokty a chtějí pomoci využít ve svůj prospěch. Tomu se musíte naučit čelit. Lidé jsou v naprosté většině dobří, ale vždy je potřeba myslet i na ty druhé, kteří tak dobří nejsou. Není dobré očekávat nějaké velké uznání. Vždy je nutné počítat také s problémy či odmítnutím. Romantické představy brzy vyprchají.

Ani vy jste se tedy romantickým představám o humanitární činnosti nevyhnul. Jaké jsou naopak vaše pozitivní vzpomínky na dobrovolnickou činnost v Adře?

Začátky byly často spojené s touhou poznat jiné země a kul-

tury, i když na prvním místě samozřejmě stála touha pomáhat. Přidalo se k tomu občas i to dobrodružství a společné zážitky s lidmi, se kterými stojí za to být. Mnozí dobrovolníci z naší valašské pobočky si při humanitární činnosti našli své životní partnery.

Činnost v Adře asi byla a zůstává pestrá. Je to tak?

Kromě divokého Balkánu, Ukrajiny či pomoci při tuzemských povodních jsme zažili i oddechovější akce. Každý rok jsme se například vydávali na takzvanou Rally Adra, při níž jsme objížděli republiku na horských kolech. Nebo jsme uspořádali recesní pochod z Hovězí do Držkové jako reakci na nemoc šílených krav. Do toho patří také pořádání besed pro školy, výstav fotografií a benefičních koncertů.

Dobrovolnické centrum ve Valašském Meziříčí vaši činnost výrazně zprofesionalizovalo...

Od roku 2005, kdy začalo lidem sloužit, se do jeho aktivit zapojuje průměrně sto třicet dobrovolníků za rok. Dobrovolnické centrum je prostředníkem mezi lidmi, kteří chtějí zadarmo pomáhat, a sociálně zaměřenými organizacemi, které jejich nabídku využívají pro své klienty. Kromě Valašského Meziříčí a Rožnova působíme také v Choryni, Zašově a Valašské Bystřici. Společně s touto činností provozujeme také Adra – Klub zdraví. Dvakrát do měsíce seznamujeme jeho návštěvníky nejen se zdravějšími návyky stravování, ale i s novými poznatky z duševní, duchovní či sociální oblasti. Cílem těchto akcí, pořádaných zpravidla v prodejně zdravé výživy na Svěrákově ulici, je nenásilná propagace zdravého životního stylu. Pořádáme rovněž cestovatelské besedy s ochutnávkou gastronomie dané lokality.

Také činnost české Adry je dnes jiná než v začátcích. Mám pravdu?

Současná Adra je profesionální organizace, tak ostatně působí v dalších zhruba sto třiceti zemích světa. Už se tolik nevozí ven kamiony, ale pokud je to možné, raději se nakupuje pomoc na místě. Podporuje se tím místní ekonomika a je to levnější. Platí to například o pomoci na Ukrajině.

Bude vám devětašedesát let, ale další humanitární misi byste se nebránil. Kde se ve vás bere stále to nadšení?

Dobrovolnická činnost přináší těžko popsatelný pocit z práce, která dává smysl. To vám vyváží veškerá zklamání i časovou nebo finanční náročnost. Zkrátka, člověk chce pro ten dobrý pocit v práci pokračovat. Dost mě to obohatilo o zážitky, které se nezapomínají. Navíc mám tolerantní manželku, která mou práci pro humanitární organizaci vždycky podporovala.

Humanitární činnost vás také naučila vnímat realitu ve světě jinak, než nám ji ukazují média. Co je pro takové poznání zásadní?

Rozhodující je být s těmi lidmi, poznat situaci na vlastní kůži. Pak teprve zjistíte, jak se skutečný svět liší od svého mediálního obrazu ve zprávách. Práce pro humanitární organizace vede člověka také k větší pokoře. Uvědomíte si, že tady máme to, co jinde nemají. Máme se tady zkrátka dobře.

Aleš Linduška